

**Referat af
VEU-Rådsmødet nr. 57
den 26. februar 2020 kl. 13.30 – 15.30
i Børne- og Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26, 1220 København K, Fægtesalen**

Til stede: Kjeld Møller-Pedersen (formand), Nanna Højlund, Thomas Felland, Lars Espersen, Gerda K. Thomassen, Kaper Palm, Susan Clausen, Stig Holmelund Jarbøl, John Meinert Jacobsen, Janik Bay, Rasmus Enemark, Lone Folmer Berthelsen, Tina Voldby, Jakob Krohn-Rasmussen, Casper Burlin, Christine Bernt Henriksen, Mette Berg, Mette Baltzer Knudsen, Morten Emborg, Hanne Pontoppidan, Henrik Saxtorph (sekretær).

Til stede fra Børne- og Undervisningsministeriet: Signe Tychsen-Philip (indtil kl 14.00), Lisbeth Bang Thorsen, Mette Holm Simonsen, Anne Mette Vang-Rydall og Maja Munk Birch.

Formanden bød velkommen, henviste til det udsendte materiale, herunder EVAs rapport om ”Brug af Forberedende Voksenundervisning (FVU), En registerundersøgelse af aktivitet, deltagerprofiler og videre uddannelsesforløb”, og orienterede om, at Morten Emborg, direktør på TEC, er ny tilforordnet for Danske SOSU Skoler og DEG-L i stedet for Michael Kaas-Andersen, der er udtrådt af DEG-L’s bestyrelse. Ministeren havde dog ikke tiltrådt indstillingen endnu, men rådet har tradition for, at ny-indstillede alligevel deltager i møderne, fordi Ministerens indstilling forventes. (Efterfølgende kan det oplyses, at Morten Emborg er udpeget af Ministeren den 10. marts 2020). Endvidere deltog Mette Maria Kruse Møller, sekretær for BER (Beskæftigelsesrådet) i forbindelse med den erfaringsudveksling, som sekretariatene for REU, VEU-rådet og Beskæftigelsesrådet (BER) i BM er gået sammen om.

Mødematerialet blev udsendt med mail onsdag den 19. februar og med eftersendelse af materiale til vores temadrøftelse fredag den 21. og mandag den 24. Begge eftersendelser var forårsaget af vinterferien.

1 Godkendelse af dagsorden

Formanden orienterede om, at dagsordenen er opdelt i emneoverskrifter i et forsøg på at skabe klarhed over de enkelte punkters indhold. Emneoverskriften for temadrøftelsen var ”seminar”, men det var stadig en temadrøftelse. Valg af emneoverskrifter overvejes fremadrettet.

Herefter blev dagsordenen godkendt.

2 Godkendelse af referat for VEU-rådsmøde 11. december 2019

Formanden oplyste, at den udtalelse til ministeren, som FH havde foreslået på mødet under punkt 8 om digital læring, er under udarbejdelse i FU.

Sekretariatet har modtaget enkelte **ændringsbemærkninger**, der fremgår af det udsendte referat som korrekturændringer. Rettelserne er især redaktionelle.

Formanden konstaterede, at referatet var godkendt.

3 Meddelelser fra formanden

Formanden henviste til det udsendte opdaterede årshjul, som er et dynamisk arbejdsredskab, der løbende opdateres, og gav herefter følgende meddelelser:

- **Forbrugsrapporten for 2019**, som ifølge det oprindelige årshjul skulle være behandlet på dette møde, bliver ikke færdig førend til aprilmødet. Rapporten forventes også at omfatte de to oprindelig selvstændige dagsordenpunkter om hhv. fællesscreeninger på FVU-området og status for VEU godtgørelse med baggrund i statistiske oplysninger fra AUB.
- **Konference om videregående VEU** var blevet afholdt torsdag d. 30. januar 2020 på Københavns Erhvervsakademi (KEA), og selv om VEU-rådet ikke var inviteret, så havde formanden modtaget en invitation. Konferencen gav et bud på, hvad VEU er på de videregående uddannelser, men ikke i sammenhæng med VEU på vores område.
- **FU** har overvejet at sætte mere fokus på uddannelse med nedenstående temaer for en eller flere temadrøftelser:
 1. **Opsøgende arbejde** i forbindelse med uddannelsesstilbud. Omdrejningspunktet kunne være motivation og indsats hos de forskellige aktører som for eksempel skoler og parter. Pension Danmarks dataløsning kan inddrages i denne sammenhæng
 2. **Vejledningsindsatsen**, herunder for eksempel hvordan e-vejledningen fungerer
 3. **Efteruddannelsesudvalgenes** erfaringer for eksempel i en branchemæssig og geografisk relation for at belyse evt. faglige og ”kulturelle” forskelle.
 4. **Samspillet** med de mange aktører som eksempel virksomheder, kursusudbydere og Jobcentre med fokus på at øge *motivationen til uddannelse*.

FH bakkede op om forslagene til kommende temadrøftelser og foreslog endvidere en temadrøftelse om den geografiske uddannelsesdækning efter den gennemførte udbudsrunde i 2019. I dag måles der på udvalgte uddannelsesområder, men der kan også måles på den geografiske dimension. Det er afgørende, at motivation for VEU indgår som et selvstændigt tema i FUs forslag og ikke som et underpunkt, fordi motivationens betydning for at lære er så afgørende. Der skal zoomes ind på dette emne, så de motivationsfremmende redskaber kan formidles videre. Opmærksomheden blev også henledt på vigtigheden af brugervenlige it-systemer, der kan anvendes af kolleger, der guider andre kolleger ifm. uddannelse.

DA påpegede, at formålet med disse drøftelser måtte være at afdække, hvorvidt trepartsaftalen virker, hvorfor det skulle være det overordnede tema, herunder aftalens initiativer som skal give større fleksibilitet i AMU, prøver i AMU, opsøgende arbejde og vejledning.

Mette Holm Simonsen oplyste, at ministeriet er i gang med at forny efteruddannelse.dk, hvor brugervenligheden vurderes sammen med et brugerpanel på 70 til 80 deltagere. Såfremt flere ønsker at deltage, ville det være muligt ved henvendelse til STIL.

Formanden rundede punktet af med at konstatere, at der var opbakning til FUs forslag til temadrøftelser, som kunne samles under overskriften ”trepartsaftalens effekter”. Endvidere enighed om, at motivation for VEU indgår som et selvstændigt tema ligesom en præsentation af efteruddannelse.dk. FU vil påbegynde tilrettelæggelsen og et opdateret årshjul vil blive ud-

arbejdet.

4 **Meddelelser fra Børne og- Undervisningsministeriet**

Signe Tychsen Philip orienterede om undersøgelsen af basale færdigheder, som er en del af trepartsaftalen. Før jul valgte STUK på baggrund af et udbud VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) som leverandør til at gennemføre undersøgelsen om basale færdigheder. Tilbuddet byggede på en løsning, som OECD havde stillet i udsigt, men som efterfølgende ikke viste sig mulig. Derfor arbejdes der nu på en ny løsning, som også baserer sig på en nedskaleret udgave af PIAAC 2012, men med en anden underleverandør. Aktuelt foregår der en afklaring om tilrettelæggelsen af undersøgelsen. Der er endnu ikke indgået en kontrakt.

Repræsentanten for Uddannelsesforbundet spurgte om det betød, at den oprindelige undersøgelse, som skulle udføres af VIVE, var sat i bero.

Signe Tychsen Philip svarede bekræftende, idet den nye løsning erstatter den oprindelige undersøgelse.

FH præciserede, at det er vigtigt, at undersøgelsen er sammenlignelig med PIAAC-undersøgelsen. Det er afgørende, at folkeskolen sikrer, at eleverne kommer i besiddelse af de basale færdigheder, for ellers bliver det i voksen- og efteruddannelsessystemet, at opgaven skal løses.

DA udtrykte enighed med FH. Det er positivt at der dog er en ny løsning på vej.

Lisbeth Bang Thorsen orienterede om prøver i AMU, hvor der er udviklet over 1200 prøver i 2019, imedens 140 prøver til uddannelser med prøvekrav ikke var klar inden årsskiftet og dermed fik en midlertidig dispensation for prøveudvikling. Det er indtrykket, at udvalgene arbejder hårdt på at komme i mål med disse inden udgangen af første kvartal.

Danske Erhvervsskoler bad lige inden jul om udskydelse mht. prøveafholdelsen, men det har ministeriet ikke hjemmel til at give. Der er en igangværende dialog om håndteringen af opgaven.

Dialogen handler bl.a. om, at ikke alle prøver har en tilstrækkelig kvalitet, men der er etableret mulighed for, at prøverne med kort varsel kan udskiftes eller trækkes tilbage. Når prøver trækkes tilbage gives midlertidig dispensation for prøveudvikling.

Prøverne implementeres samtidig med de nye administrative systemer. Men de skoler, der fortsat anvender EASY, kan ikke udstede digitale beviser, hvorfor ministeriet har dispenseret for, at den digitale udstedelse sker inden for 10 dage, ligesom STIL har etableret en forenklet løsning ved indberetning til ministeriet i forbindelse med prøverne. Endvidere undersøges muligheden for en eventuel central prøveløsning. Men det må forventes, at implementeringen af prøver bliver et vanskeligt arbejde, som vil fylde meget i dette år. Ministeriet vil følge implementeringen tæt.

FH pointerede, at disse problemer kan skade AMUs renomme, så flere vil fravælge AMU. Samtidig bør RKV bruges mere for at sikre, at eleverne har de nødvendige færdigheder ved påbegyndelse af et uddannelsesforløb. I øvrigt synes der at være misforståelser i samarbejdet mellem efteruddannelsesudvalg og skoler i forbindelse med løsningen af denne opgave. En status for test og prøver imødeses på rådsmødet til september.

DA kunne genkende FHs beskrivelse og kvitterede for ministeriets måde at agere på. Prøverne er vigtige for AMU, men det virker som om, myndigheder og udbydere for sent har haft fokus på it-understøttelse. Det er vigtigt, at skolerne bruger de rigtige løsninger.

I nogle prøvesammenhænge har det vist sig, at der mange elever, der ikke har forstået prøven pga. manglende dansk kundskaber, hvorfor det er nødvendigt også at inddrage dem, der har udarbejdet prøverne.

Repræsentanten for Danske Erhvervsskoler - Lederne, SOSU-lederforeningen og Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene oplyste, at for skolerne er det den administrative implementering, der har givet problemer, idet opgaven er manuel baseret, da der ikke findes et it-administrativt system, der understøtter AMU-prøver.

Mette Holm Simonsen oplyste, at der er 5 leverandører, og at omkring 20 skoler er overgået til et nyt administrativt system, så der mangler mange skoler endnu. STIL har løbende dialog med skoler og leverandører i forbindelse med information og hjælp til konkrete udfordringer.

AMU-beviser kan som en midlertidig løsning udskrives som pdf.

Det er leverandørernes opgave at køre test for at sikre, at løsningerne virker. Tests udleveres af STIL, der følger udviklingen tæt. Leverandørerne har indsat ekstra mandskab.

Repræsentanten for Danske Erhvervsskoler - Lederne, SOSU-lederforeningen og Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene gjorde opmærksom på, at der også findes andre løsninger, der kan kræve samme opmærksomhed.

Repræsentanten for Uddannelsesforbundet spurgte om der sker en koordinering ift. Uddata + og de startvanskeligheder, der har været.

Mette Holm Simonsen svarede bekræftende.

FH gjorde opmærksom på, at det var et væsentligt problem, når kursister ikke modtog deres godtgørelse. For eksempel har slagteriarbejdere på uddannelse i september endnu ikke har fået deres penge. Det skaber en meget negativ fortælling om efteruddannelsessystemet, når det er eleverne, der skal bøde for, at et system ikke virker. Det skal fungere! Hvad gør ministeriet for at løse problemet og den manglende betaling?

Mette Holm Simonsen oplyste, at ministeriet var bekendt med en enkelt sag, der skal løses

konkret, hvilket endnu ikke er lykkedes på trods af gentagende rykkere. Ministeriet har ingen mulighed for at kompensere for den manglende udbetaling.

DA gav også udtryk for, at det er et væsentligt problem, der også omfatter virksomhederne. På samme måde mangler vore medlemmer at få udbetalt penge fra Kompetencefonden. Indtrykket er, at det her er der ikke styr på!

Formanden rundede herefter punktet af med at præcisere, at der er betydelige problemer med udbetaling af VEU-godtgørelsen, hvilket skaber misnøje. FU vil tage problemstillingen op med manglende betalinger og muligheden for a conto betalinger.

5 **Statistik for garantikurser, der behandles en gang årligt**

Formanden indledte med at påpege, at det udsendte notat omfatter årene fra 2015 – 2019, og at datamaterialet stammer fra en tilmeldingsportal, der giver begrænsninger i forhold til statistisk brug.

Overblikket i tabel 1 over annoncerede garantikurser ligger stabilt på 25%, hvor der er en udvikling i tabel 2 over gennemførte garantikurser, og et fald fra 22 til 17% i tabel 4 over udviklingen i aflyste kurser.

Anne Mette Vang-Rydall oplyste, at notatet er udarbejdet efter de samme principper i år som sidste år.

FH takkede for notatet, som indeholder vigtig information om kursusgennemførelse, så derfor er opgørelsesmetoden vigtig. Herefter blev der spurgt ind til betydningen af, at skoler blot kan vælge at slette en registrering (notatets side 1, 2. afsnit). Samtidig kunne det være informativt at få en opgørelse for garantikurser fordelt på skoler.

DA var enig med FH. Opgørelserne i tabel 2 til 4 over gennemførte og aflyste kurser med mere en 0 tilmeldte er informativ, men den svarer ikke til beskæftigelsesministeriets opgørelse over aflyste kurser. Hvilken betydning har det haft for udviklingen ift. ministeriets opgørelse over garantikurser?

Anne Mette Vang-Rydall oplyste, at sletning af en tilmelding netop er mulig, fordi det er tilmeldingsportal, hvor formålet er at holde styr på antallet af tilmeldte – og så når kursisterne framelder sig kurser. Ministeriet har udsendt et brev til skolerne om, hvordan systemet skal anvendes, Visse udfordringer ved opgørelsesmetoden forventes løst ved overgang til Dataware House løsning.

Lisbeth Bang Thorsen præciserede, at en sletning af en tilmelding kan være begrundet i, at kursisten er flyttet til en anden skoles kursus, ligesom en aflysning medfører, at kursisterne får tilbud om kurset på en anden skole, så her er ikke tale om problematiske aflysninger. Ministeriet vil se på muligheden for at udarbejde en opgørelse på skoleniveau.

Formanden afsluttede punktet med at konstatere, at rådet fortsat vil have fokus på aflysninger, men at der synes at være potentielle forbedringsmuligheder.

6 Evt.

Punktet blev behandlet efter temadrøftelsen. Der var ingen emner.

7 Temadrøftelse om ordblindeundervisning (OBU)

Formanden bød de tre oplægsholdere, som havde været tilstede fra mødets begyndelse, velkommen:

- Marie Wolter Bertelsen, uddannelsesleder ved VUC-Roskilde
- Maj Ellegaard Bechmann, forbundskonsulent i AOF Landsforbundet
- Thomas Jensen, Jobkonsulent i Skanderborg Kommune.

Ministeriet havde endvidere udarbejdet et statusnotat om Ordblindeundervisning for Voksne, der omfattede lovgivning, visitation og udbud, aktivitet, tilsyn og deltagernes klageadgang.

Temadrøftelsen om ordblindeundervisning for voksne (OBU) har baggrund i den betydning undervisningen har for al anden uddannelse, og derfor er emnet af betydning for rådet. OBU er målrettet personer med basale vanskeligheder med et tilegne sig skriftsproget, og ordblindhed er en vedvarende funktionsnedsættelse, hvorfor behovet for ordblindeundervisning kan være tilbagevendende og bl.a. påvirkes af ændringer i den enkeltes livssituation.

Staten finansierer al OBU-aktivitet, både til uddannelsessøgende, ledige og personer med anden arbejdsmarkedsstatus. Finansieringen er aktivitetsbaseret ud fra taxameterprincippet. Det samlede tilskud til OBU udgjorde i 2018 i alt 156,6 mio. kr.

Hermed gav formanden ordet til de tre oplægsholder.

Marie Wolter Bertelsen og Maj Ellegaard Bechmann tog i deres oplæg udgangspunkt i, at det kan være vanskeligt at få mennesker til at melde sig til kurserne, selv om de erkender behovet. Tilmelding har imidlertid relation til de økonomiske konjunkturer, institutionernes økonomiske rammer for kursugennemførelse, og opfattelsen af OBU som stigmatiserende. Men erfaringen er også, at når et kursus påbegyndes, så er effekten for den enkelte elev signifikant. Herefter omtaltes de lovgivnings- og aftalemæssige rammer for OBU. Oplægget blev afsluttet med forslag til løsninger, der kunne forbedre tilmeldingen til OBU. Afslutningen af oplægsholdernes power-point-præsentation omfattede 3 cases.

Thomas Jensen orienterede om projektet ”Vejen frem”, som var finansieret af en pulje fra STAR i 2017 i forlængelse af beskæftigelsesreformen. Formålet var at forbedre OBU-indsatsen, så flere fik et undervisningstilbud ved en målrettet indsats over for jobsøgende og virksomheder. Det kunne være en udfordring at tale med de jobsøgende og ansatte om behovet for OBU, fordi emnet stadig er tabu belagt.

Oplægsholdernes i alt 2 power-point-præsentationer er vedlagt som bilag til referatet,

Fra den efterfølgende paneldebat kan følgende nævnes:

- Det er en udfordring, at der er så få elever til OBU.
- Antallet af elever har betydning for det pædagogisk miljø
- Screeninger af potentielle elever skal følges op af undervisning, så processen ikke stoppes, fordi rekvirenten af screeningen vælger en anden løsning.
- Åbne kursustilbud uden visitation er en mulighed, hvis ressourcerne er til stede
- Kursusmodel med kortere kurser på en dag eller to dage, men længere undervisningstid, for eksempel 4 timer om dagen eller om aftenen.
- Afbudsproblematikken skal der ses nærmere på, så afbud ikke medfører, at allerede igangværende kurser aflyses
- Samarbejde med Kompetencefonden, som kendes fra FVU, kunne også anvendes
- Potentielle elever i beskæftigelse skal også tilbydes undervisning
- Økonomien og taxametret bør indgå som emne i den kommende taxameteranalyse, herunder mulighed for eneundervisning, skift til andet undervisningssted ifm. jobskifte samt øget adgang til frihed fra job ifm. deltagelse i OBU
- FU bør udarbejde en udtalelse til M om forholdene i OBU, herunder de muligheder for fleksibilitet, som kan virke befordrende for OBU i relation til økonomien, virksomhederne og eleverne

Formanden afsluttede punktet med at takke oplægsholderne for interessante og informative oplæg, der gav mulighed for en væsentlig drøftelse i rådet.

FU vil udarbejde et udkast til en udtalelse om OBU, som skal til høring i rådet.

Næste møde skulle oprindeligt være afholdt iflg. årshjulet onsdag den 29. april kl 13.30 til 15.30, men mødet er aflyst pga. corona krisen